

Reactienota op vooroverleg provincie Fryslân

1. Wijzigingen waar nog geen procedure voor is gevoerd.

De nummering hieronder correspondeert met die van de provincie. Eerst wordt genoemd wat de in het bestemmingsplan opgenomen ontwikkeling inhoudt. Daarna de opmerking van de provincie en de reactie daarop van de gemeente.

2. Hegewarren 9 Oudega.

Het perceel Hegewarren 9 heeft de bestemming Recreatie-2 maar wordt al sinds de jaren 70 permanent bewoond. De bestemming wordt daarom gewijzigd naar Wonen

Opmerking provincie:

Het lijkt er op dat het hier gaat om de bedrijfswoning. De dienst meent dat een permanente woonbestemming akkoord is, mits op de verbeelding de aanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten' wordt opgenomen.

Reactie gemeente

Door de woonbestemming is het al uitgesloten dat er een bedrijfswoning wordt gerealiseerd. Daarbij is het niet onwenselijk dat wanneer er iemand in deze betreffende woning woont daar mede ten behoeve van het recreatieterrein woont. Het is dus onnodig om een aanduiding op te nemen die een bedrijfswoning uitsluit.

Opmerking provincie:

Archeologisch onderzoek is nodig voor ingrepen vanaf 5.000 m². De ingreep is hier nog geen 1.000 m². Onderzoek is niet nodig. Wel zou een dubbelbestemming op de gronden gelegd moeten worden.

Reactie gemeente:

Zie hiervoor de centrale reactie over dubbelbestemming archeologie

5. Folgester Loane 105 Drachtstercompagnie

Op agrarische gronden staat een bijgebouw die bij de woning hoort. Het woonperceel is daarom vergroot.

Opmerking provincie:

Op grond van FAMKE kaarten is onderzoek nodig voor ingrepen vanaf 2,5 ha. Daar is hier geen sprake van. Wel zou een dubbelbestemming op de gronden gelegd moeten worden.

Reactie gemeente:

Zie hiervoor de centrale reactie over dubbelbestemming archeologie

6. Herbestemming percelen nabij Oudega

Op verzoek van de provincie krijgen enkele percelen in de omgeving van Oudega een agrarische bestemming. Hierdoor ligt het Natuur Netwerk Nederland (NNN) niet langer op deze percelen.

Opmerking provincie:

De boomsingels aan de oostzijde maken nog wel onderdeel uit van het NNN. Deze moeten in het

bestemmingsplan de natuurbestemming behouden.

Reactie gemeente:

Het plangebied zal hier kleiner worden gemaakt zodat deze boomsingel een natuurbestemming behoudt.

Opmerking provincie:

Archeologisch onderzoek is nodig bij ingrepen vanaf 5.000 m². De omvang is groter maar feitelijk is en blijft het gebruik agrarisch. De natuurbestemming op deze plek is nooit gerealiseerd. Het gaat daarom te ver om archeologisch onderzoek te eisen. De gemeente moet hier wel een afweging in het plan opnemen.

Reactie gemeente:

Zie hiervoor de centrale reactie over dubbelbestemming archeologie.

2. Wijzigingen waarvoor eerder wel een procedure is gevoerd

8. Kommisjewei 7 Opeinde

Er is een uitgebreide procedure gevoerd voor het oprichten van een hondenschool. Het perceel is voorzien van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – hondenschool'. Eerder had het ook al een bedrijfsbestemming (bouwbedrijf).

Opmerking provincie:

In het kader van de omgevingsvergunning zijn geen eisen gesteld met betrekking tot de landschappelijke inpassing. Het perceel was al goed ingepast. De dienst merkt op dat de aanduiding 'karakteristiek' niet meer op het perceel ligt. Gemeente om opheldering vragen.

Reactie gemeente:

De aanduiding 'karakteristiek' wordt opgenomen voor dit perceel.

11. Finnen 13 Nijega

Voor gronden gelegen op het perceel Finnen 13 in Nijega is in het veegplan het wijzigingsplan voor tweede vleeskuikenstal verwerkt. Het bouwvlak en de aanduiding 'intensieve veehouderij' zijn vergroot.

Opmerking provincie:

In het wijzigingsplan is een bepaling opgenomen m.b.t. de landschappelijke inpassing. De dienst stelt voor de gemeente te vragen of de landschappelijke inpassing inmiddels gerealiseerd is. Als dit niet het geval is moet in de partiële herziening een voorwaardelijke verplichting opgenomen worden.

Zoals in de toelichting bij het plan voor Finnen 13 Nijega is opgenomen, is op dit perceel de Handreiking Erfinrichting Buitengebied als leidraad voor het bestemmingsplan Buitengebied gehanteerd en als zodanig als bijlage bij dat plan opgenomen. Op basis van de handleiding heeft de gemeente geadviseerd de nieuwe stal landschappelijk in te passen door op de hoeken boombeplanting aan te brengen met onder beplanting. Gelet op het open karakter van het omringende

landschap, wordt deze beplanting voldoende geacht. Er is op de betreffende gronden nog geen uitvoering gegeven aan het landschappelijke inpassing. In de regels van het veegplan zal daarom de voorwaardelijke verplichting hiervoor worden opgenomen.

14. Zuiderend 76a Drachten

Er is een wijzigingsplan vastgesteld t.b.v. uitbreiding van het erf bij een woonperceel. In voorliggend plan is het wijzigingsplan verwerkt. De woonbestemming is uitgebreid. Tevens is de aanduiding 'houtwal' overgenomen.

Opmerking provincie:

Op zichzelf akkoord. De dienst merkt wel op dat er 'houtwal' op de verbeelding staat, maar er regels binnen de bestemming Wonen zijn opgenomen voor een 'houtsingel'. Er ontbreekt ook een vergunningstelsel in geval van het verwijderen van de houtsingel.

Reactie gemeente:

In de regels wordt de aanduiding houtsingel gewijzigd naar Houtwal zodat deze in lijn is met de op de verbeelding opgenomen houtwal. Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het verwijderen van de houtsingel.

18. Opperbuorren-East 2 Oudega

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om binnen de bestemming 'wonen-woonboerderij' ook de functies therapie, workshops, kleinschalige woonvormen aanbieden dagbesteding toe te staan. In de partiële herziening zijn de functieaanduidingen 'specifieke vorm van wonen – zorgboerderij' en 'specifieke vorm van wonen – bijzondere woonvorm' en de 'specifieke bouwaanduiding – wonen in bijgebouw' toegevoegd. Artikel 26.5, c van de regels is aangevuld zodat het bijgebouw voor wonen mag worden gebruikt.

Opmerking provincie:

De informatie van de gemeente is niet helemaal volledig. Ook nieuw is dat het naastgelegen bosperceel rondom het woonperceel wordt voorzien van de bestemming 'Wonen-Woonboerderij'. In het plan buitengebied hebben deze gronden een agrarische bestemming. De dienst merkt op dat het bosperceel geen specifieke waarden heeft op grond van de Verordening Romte. De keuze kan dus aan de gemeente worden gelaten. Het is wel aan te bevelen om de toelichting wel aan te vullen en nader te overwegen om beschermende bepalingen op te nemen m.b.t. het behoud van de bebouwing.

Reactie gemeente:

De bestemming hier zal kleiner gemaakt conform het huidige bouwvlak. De overige gronden behouden nu een agrarische bestemming.

Opmerking provincie:

De 'specifieke bouwaanduiding – wonen in bijgebouw' staat niet op de verbeelding. Er zijn ook geen bijbehorende regels in de planregels. Het wonen in het bijgebouw moet specifiek gelabeld worden voor zorg. Reguliere bewoning moet in de gebruiksbepalingen als strijdig gebruik aangemerkt worden.

Reactie gemeente:

Wij hebben het plan op dit punt als volgt aangepast:

Op het hele bestemmingsvlak van de bestemming 'Wonen – Woonboerderij' is de aanduiding 'zorgboerderij' gelegd. Dit dekt de slaapkamers in het hoofdgebouw voor crisisopvang, de therapie en workshops op de verdieping van het bijgebouw en de dagbesteding op het perceel. In het bijgebouw is een beschermde woonsituatie voor jongvolwassenen, bestaande uit vier woonappartementen (op de begane grond). Op dit bijgebouw is de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – permanente bewoning door cliënten' opgenomen. In de regels is de bestemmingsomschrijving van artikel 26.1 onder 3 (zorgboerderij) en 6 (specifieke vorm van wonen – permanente bewoning door cliënten) geregeld. En in artikel 26.5 onder c is geregeld dat andere gebouwen dan woonboerderijen niet mogen worden gebruikt voor bewoning, m.u.v. het bestaande gebruik van bijgebouwen voor bewoning ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – permanente bewoning door cliënten'. Wij zijn van mening dat de aanduidingen 'specifieke vorm van wonen – bijzondere woonvorm' en de 'specifieke bouwaanduiding – wonen in bijgebouw' overbodig zijn en daarmee kunnen vervallen.

Opmerking provincie:

Er vindt hier wel een bestemmingswijziging plaats. De bestemmingswijziging is groter dan 5.000 m². Op grond van de FAMKE is dus archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Reactie gemeente:

Zie hiervoor de centrale reactie over dubbelbestemming archeologie.

20. Binnendyks 2 Opeinde

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om het rijksmonument en voormalige woning op het perceel in gebruik te nemen als recreatiewoning. In de partiële herziening is het perceel ter plaatse van de voormalige woning voorzien van de bestemming 'recreatie – 4' met de aanduiding 'karakteristiek'. De overige gronden behouden de woonbestemming. Het aantal toegestane woningen is gewijzigd van 5 naar 4.

Opmerking provincie:

De dienst merkt op dat de wijziging in de maatvoering (maximaal aantal wooneenheden) niet is doorgevoerd op het gehele perceel (rode kader).

Reactie gemeente:

Het hele bouwvlak, zoals in het moederplan, zal worden meegenomen zodat het toegestane aantal woningen weer klopt.

22. De Feart 49 Drachtstercompagnie

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om binnen de bestemming 'wonen- woonboerderij' zes zorgappartementen toe te staan. In de partiële herziening heeft het perceel de aanduiding 'specifieke vorm van woning – bijzondere woonvorm' en de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – wonen in bijgebouw' gekregen. Artikel 26.5.c is aangevuld zodat wonen in het bijgebouw mogelijk is.

Opmerking provincie:

De toelichting dan wel de aanduidingen op de kaart kloppen niet.

Op de verbeelding staat 'specifieke vorm van maatschappelijk – zorgappartementen' in plaats van 'specifieke vorm van woning – bijzondere woonvorm'. De aanduiding 'specifieke bouw-aanduiding – wonen in bijgebouw' ontbreekt. Het lijkt er daarbij op dat een deel van het bouwvlak is weggevallen.

Reactie gemeente:

Deze punten zijn alle drie verwerkt.

Opmerking provincie:

In de planregels staat in de bestemmingsomschrijving 'specifieke vorm van maatschappelijk – zorgappartementen'. Maar in de bouwregels (hoofdgebouwen) wordt weer gesproken van maximaal 6 wooneenheden ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – bijzondere woonvorm'. In de regels voor bijgebouwen staat niks over het toestaan van wonen in een bijgebouw.

Advies is om nog even goed naar de bestemming en de regels te kijken. De gemeente kan misschien beter een maatschappelijke bestemming op het perceel leggen. Als toch met een aanduiding wordt gewerkt dan moet in de gebruiksregels expliciet worden aangegeven dat de woningen in het bijgebouw alleen bewoond mogen worden t.b.v. de zorgfunctie en dus niet als reguliere woning gebruikt mogen worden.

Reactie gemeente:

Dit hebben wij als volgt aangepast:

De regels over de zorgappartementen zijn verplaatst naar de bestemming 'Maatschappelijk'. In de bestemmingsomschrijving van artikel 14.1 is opgenomen dat zorgappartementen zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk – zorgappartementen' en in artikel 14.5 is onder c aangegeven dat het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning niet is toegestaan m.u.v. het gebouw t.p.v. de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk – zorgappartementen'. Hierdoor is de specifieke bouwaanduiding 'wonen in bijgebouw' overbodig. Deze aanduiding geschrapt.

23. Gariperwei Oudega

Er is een wijzigingsplan vastgesteld. De bestemming 'Agrarisch met waarde – Besloten gebied' is gewijzigd naar de bestemming 'wonen-werken'. Er mogen twee woningen aanwezig zijn op het perceel. Dit is verwerkt in de partiële herziening.

Opmerking provincie:

In de regels is bepaald dat er slechts 1 woning per bouwperceel aanwezig mag zijn. Op de verbeelding is niet duidelijk te zien of hier sprake is van twee bouwpercelen.

Reactie gemeente:

Er zal een aanduiding met maximaal 2 woningen worden opgenomen. In artikel 25.2.2 is toegevoegd: 'dan wel, niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal wooneenheden'

24. Skieding 14 Drachtstercompagnie

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd voor het realiseren van een rij- en beleerhal. In de partiële herziening is het bestemmingsvlak 'bedrijf-paardenbedrijf' uitgebreid.

Opmerking provincie:

De dienst constateert dat er een ruime vergroting van het bestemmingsvlak is doorgevoerd. Het perceel gaat van ongeveer 1,6 ha naar 3 ha. Binnen het bestemmingsvlak is bij recht de bestaande

oppervlakte aan bebouwing toegestaan. Middels afwijking kan uitbreiding van de bebouwing worden toegestaan tot 80% van het bestemmingsvlak (max. 1,5 ha bebouwing). Op dit moment is ongeveer 3.000 m² bebouwing aanwezig. Door het uitbreiden van het bestemmingsvlak zijn er wel heel veel mogelijkheden voor uitbreiding bijgekomen. De dienst stelt voor de gemeente te adviseren de mogelijkheden voor verdere uitbreiding te beperken door bijvoorbeeld het achterste deel van het bestemmingsvlak vrij te houden van bebouwing en te voorzien van een agrarische bestemming.

Reactie gemeente:

Het westelijk gedeelte van het bouwvlak zal de huidige agrarische bestemming behouden. Hierdoor wordt het bouwvlak minder groot en worden de bouw mogelijkheden meer beperkt.

25. Gariperwei 54 Oudega

Er is een uitgebreide procedure voor een omgevingsvergunning gevoerd voor de uitbreiding van de bestaande vleeskuikenstal. Het gaat hier niet om het aantal vleeskuikens te vergroten maar om een uitbreiding voor de stal. In de partiële herziening is het bouwvlak aangepast.

Opmerking provincie:

Het lijkt er op dat het bouwvlak niet op de verbeelding is aangegeven. Deze is destijds alleen als verleende vergunning beoordeeld. Het perceel bleef onder 1,5 ha en de landschappelijke inpassing was geborgd. Het aantal dieren nam niet toe. Het advies is om een voorwaardelijke verplichting op te nemen voor de landschappelijke inpassing.

Reactie gemeente:

Door de initiatiefnemer is het plan nog niet uitgevoerd. Niet helder is waarom dat niet is gedaan. We nemen dit plan wel mee in de herziening en zullen de uitvoering van de landschappelijke inpassing waarborgen door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in de regels. Bij het komen tot een omgevingsplan voor het buitengebied zal gekeken moeten worden of, wanneer er dan nog steeds geen uitvoering is gegeven aan het plan, deze ontwikkelruimte nog moet worden opgenomen.

27. Kommisjewei 183 Opeinde

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om het bestaande bedrijf te vergroten. In de partiële herziening is de bestemming op het perceel nog deels 'wonen'. Deels is de bestemming 'bedrijf' toegekend. De aanduiding 'houtsingel' is opgenomen conform het voorschrift in de omgevingsvergunning.

Opmerking provincie:

Niet duidelijk is of houtsingel inmiddels al is aangelegd. Als dit niet het geval is dan moet een voorwaardelijke verplichting opgenomen worden.

Reactie gemeente:

Er zal een voorwaardelijke verplichting worden opgenomen in de regels.

28. Fallaetswei 13 Drachtstercompagnie

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om het bouwvlak van een intensieve veehouderij te vergroten. In de partiële herziening is het bouwvlak vergroot.

Opmerking provincie:

Er is in de partiële herziening aan de noordoostzijde nog een stuk grond aan het bouwvlak toegevoegd. Dit maakte geen onderdeel uit van de omgevingsvergunning. Dit heeft nadere toelichting. Het lijkt er op dat met de laatste uitbreiding het bouwvlak groter dan 1,5 ha wordt. Dus is eigenlijk een Nije Pleats sessie nodig. Verder is niet duidelijk of het inpassingsplan bij de omgevingsvergunning al uitgevoerd is. Als dit niet het geval is moet een voorwaardelijke verplichting opgenomen worden.

Reactie gemeente:

Er is een omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van een drietal wintergarten (een overdekte uitloop) bij de bestaande kippenstallen op het perceel Fallaetswei 13 te Drachtstercompagnie. Daarnaast wordt een bestaande veestal en werktuigenberging gesloopt en een nieuwe wagenberging op dezelfde locatie gerealiseerd. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is het besluitvlak behorende bij de omgevingsvergunning vergroot met maximaal 1.100 m² ten opzichte van de eerste herziening van het bestemmingsplan. In de voorliggende derde herziening van het bestemmingsplan nemen wij de door de omgevingsvergunning onherroepelijk geworden wijziging op. Er wordt geen nieuwe ontwikkelruimte gegeven in dit plan. In de 1^e herziening van het bestemmingsplan Buitengebied 2015 is de vergroting aan de noordoostzijde al opgenomen. Dit is dus een al bestaand recht. Er is dan ook geen sprake van een Nije Pleats sessie.

De uitbreiding is voor dit perceel inmiddels uitgevoerd. Het opnemen van een voorwaardelijke verplichting is dan ook niet meer nodig.

29 Drachtster Heawei 38 De Veenhoop

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om binnen de functieaanduiding 'kampeerterrein' 5 trekkershutten mogelijk te maken.

Opmerking provincie:

Het perceel staat niet op de verbeelding. Dit moet alsnog gebeuren. De gronden moeten worden voorzien van de functieaanduiding 'kampeerterrein'.

Reactie gemeente:

In de eerste herziening 2015 van het bestemmingsplan Buitengebied, vastgesteld op 13 december 2016, is voor deze gronden al een functieaanduiding 'kampeerterrein' opgenomen. Daarom is alleen de functieaanduiding kampeerterrein aan de regels toegevoegd. Aan de verbeelding wijzigt verder niets.

31 Het Zuid 41 Drachten

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om werk aan huis en/of B&B en/of een internetwinkel tot 145 m² toe te staan. In de partiële herziening (artikel 23) is bepaald dat op Het Zuid 41 een oppervlakte van 145 m² is toegestaan.

Opmerking provincie:

De omgevingsvergunning is nog niet helemaal juist verwerkt in de partiële herziening. Er wordt in de toelichting verwezen naar artikel 23.5 lid b onder 1. Dit klopt niet. De bestemming Wonen-Werken is geregeld in artikel 25. De maximale oppervlakte van 145 m² is ook nog niet opgenomen.

Reactie gemeente:

Dit wordt in het plan aangepast.

32. Hegewarren 20 Oudega

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om een kleinschalig kampeerterrein met camperplekken en 5 trekkershutten mogelijk te maken. In de partiële herziening is aan de verbeelding de aanduiding 'kampeerterrein' toegevoegd. In de regels is aangegeven dat op het adres Hegewarren 20 Oudega 5 trekkershutten aanwezig mogen zijn. De oppervlakte van een trekkershut mag 40 m² bedragen en 3,80 m hoog zijn. De bestaande en vergunde recreatiewoning op het perceel is binnen de functieaanduiding geplaatst.

Opmerking provincie:

In de omgevingsvergunning voor het kampeerterrein is een beplantingsplan als voorschrift opgenomen. Vraag is of het beplantingsplan al is uitgevoerd. Als dit niet het geval is dan moet een voorwaardelijke bepaling opgenomen worden.

Reactie gemeente:

Er wordt een voorwaardelijke verplichting opgenomen in de regels.

Opmerking provincie:

De bestaande recreatiewoning staat nu binnen de aanduiding 'kampeerterrein'. Binnen de aanduiding is wel rekening gehouden met 5 trekkershutten maar niet met de recreatiewoning. De regels moeten worden aangevuld op dit punt.

Reactie gemeente:

In artikel 4.1 onder s is toegevoegd dat er 1 recreatiewoning is toegestaan. Bij de bouwregels in artikel 4.2.2 onder a 12 is toegevoegd dat de oppervlakte, goot- en bouwhoogte van de recreatiewoning niet meer bedragen dan bestaand.

Opmerking provincie:

In de regels is niet aangegeven hoeveel kampeerplaatsen (15 of 25) aanwezig mogen zijn op het terrein. In de begripsbepaling voor kleinschalig kampeerterrein is aangegeven dat 15 of 25 kampeerplaatsen aanwezig mogen zijn (afhankelijk van de bestemming).

Reactie gemeente:

Voor de betreffende gronden geldt een maximum van 25 kampeerplaatsen. Dit volgt uit de regels van het bestemmingsplan Buitengebied 2013. Bij de bestemming 'Agrarisch met waarden - open gebied' is in artikel 4.5 onder m het volgende al opgenomen:

"Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend: het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen, met uitzondering van de bestaande terreinen voor kleinschalig kamperen, met dien verstande dat het aantal kampeerplaatsen maximaal 25 is."

37. Rydwei 6 Opeinde

Er is een wijzigingsplan vastgesteld om de sloop en nieuwbouw van een woning mogelijk te maken. In de partiële herziening is het wijzigingsplan verwerkt.

Opmerking provincie:

In het wijzigingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen m.b.t. inpassing. Zo te zien heeft nog geen sloop en nieuwbouw plaatsgevonden. De dienst stelt voor te adviseren de voorwaardelijke verplichting over te nemen in de partiële herziening.

Reactie gemeente:

Er zal een voorwaardelijke verplichting worden opgenomen.

39. Headammen 2 Oudega

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd t.b.v. een kleinschalig recreatiebedrijf met 15 camperplaatsen, 10 recreatieappartementen (5 zelfstandig + 5 in schuur). In de partiële herziening is het perceel voorzien van de aanduiding 'kampeerterrein'. De regels zijn aangevuld.

Opmerking provincie:

De dienst merkt op dat niet geregeld is dat de 5 andere recreatieappartementen in 1 bouwvolume en ter plaatse van de (voormalige) schuur zijn toegestaan.

Reactie gemeente:

Dit zal worden aangepast.

42. De Skieding 1 Houtgehage

Er is een uitgebreide procedure omgevingsvergunning gevoerd om het bestaande kalveren export- en verzamelcentrum te vernieuwen en uit te breiden. In de partiële herziening is het perceel voorzien van de aanduiding 'kalveren export- en verzamelcentrum'. Het bouwvlak is vergroot conform de verleende vergunning.

Opmerking provincie:

De gemeente concludeert in de toelichting zelf dat hier geen sprake is van een agrarisch bedrijf. Hier zou dan ook een bedrijfsbestemming (of bestemming agrarisch hulpbedrijf) op het perceel gelegd moeten worden. Er moet dan ook goed naar de bouw mogelijkheden gekeken worden. Nu heeft het bedrijf ten onrechte dezelfde mogelijkheden als een grondgebonden agrarisch bedrijf.

Reactie gemeente:

Dit is verwerkt in de regels en de verbeelding. De gronden zijn bestemd als 'Bedrijf' en met een aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – kalveren export- en verzamelcentrum'. Er is een voorwaardelijke verplichting opgenomen in lid 5.5 sub i voor landschappelijke inpassing.

Opmerking provincie:

Per abuis heeft de locatie de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – fietsenzaak' gekregen in plaats van de aanduiding 'kalveren export- en verzamelcentrum'.

Reactie gemeente:

De aanduiding zal worden aangepast naar 'kalveren export- en verzamelcentrum'

Reactie op de opmerkingen genoemd in de brief van 14 februari 2023:

Opmerking provincie met betrekking tot archeologie:

Wij merken op dat in de partiële herziening voor het grootste deel sprake is van de verwerking van eerder vastgestelde wijzigingsplannen en verleende omgevingsvergunningen. In het kader van het wijzigingsplan dan wel de omgevingsvergunning is eerder afgewogen of archeologisch onderzoek nodig is. Bij de verleende omgevingsvergunningen is destijds alleen gekeken naar de feitelijke ingreep. Er was immers geen sprake van een wijziging van de bestemming. In de partiële herziening wordt de bestemming voor een aantal percelen alsnog gewijzigd. Dit betekent voor enkele percelen dat op grond van de regels van de FAMKE alsnog archeologisch onderzoek gedaan zou moeten worden. Bij een bestemmingswijziging moet de omvang van de gronden die worden voorzien van een nieuwe bestemming namelijk worden gezien als de omvang van de totale ingreep.

Omdat de omgevingsvergunning voor de betreffende percelen al is afgegeven en de feitelijke ingreep in de meeste gevallen al heeft plaatsgevonden vinden wij het niet nodig om in deze gevallen het advies in de FAMKE strak aan te houden. We vragen nu niet alsnog archeologisch onderzoek voor deze percelen. Wel menen wij dat het belangrijk is om de archeologische verwachtingswaarden die op deze percelen liggen alsnog goed te beschermen door een dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' op de gronden te leggen.

Provincie schrijft verder:

Wij denken dat de voorliggende partiële herziening van het bestemmingsplan buitengebied een mooie aanleiding vormt om alle percelen, daar waar nodig, in het landelijk gebied van een dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' te voorzien. Er kan voor het buitengebied dan direct worden voldaan aan de eisen die de Erfgoedwet al een aantal jaren stelt aan gemeenten met betrekking tot het beschermen van de verwachtingswaarden.

Reactie gemeente:

Het wel of niet opnemen van een dubbelbestemming voor archeologische monumentenzorg

Door de provincie wordt bij vooroverleg gevraagd om een dubbelbestemming voor archeologie op te nemen. Verwezen wordt hierbij naar het juist uitvoeren van de Erfgoedwet. Hieronder daarover het volgende.

Wetgeving rond archeologische monumentenzorg

Erfgoedwet

Met de inwerkingtreding van de Erfgoedwet in 2016, is de Monumentenwet 1988 ingetrokken. Voor een aantal artikelen geldt echter nog het overgangsrecht opgenomen in artikel 9.1 van de Erfgoedwet. Het gaat hier om artikel 38 tot en met 41a. Deze artikelen gaan over archeologische monumentenzorg. Deze artikelen zijn ook opgenomen in de Omgevingswet.

Artikel 38a van de Monumentenwet 1988 bepaalt het volgende:

De gemeenteraad houdt bij de vaststelling van een bestemmingsplan of een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.1, onderscheidenlijk artikel 3.38, van de Wet ruimtelijke ordening en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten.

Artikel 39 van de Monumentenwet 1988:

Bij een bestemmingsplan kan in het belang van de archeologische monumentenzorg worden bepaald, dat de aanvrager van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid van artikel 39 Monumentenwet, een rapport dient te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bestuursorgaan dat bevoegd is die vergunning te verlenen in voldoende mate is vastgesteld.

Wat betreft artikel 38a wordt er in bestemmingsplannen voldoende aandacht besteed aan archeologische monumentenzorg. In de toelichting van een bestemmingsplan wordt altijd verantwoord hoe hiermee is omgegaan.

Het opnemen van een dubbelbestemming 'waarde – archeologie'

Artikel 39 van de Monumentenwet 1988 gaat over het kunnen opnemen van een dubbelbestemming 'waarde – archeologie' in het bestemmingsplan. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen of zij deze willen opnemen. Het gaat hier heel nadrukkelijk om een kan bepaling. De gemeenteraad kan bepalen deze regel op te nemen. Het is echter niet verplicht.

Omgevingswet

In de Omgevingswet is deze bepaling nagenoeg gelijkwaardig opgenomen in artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Ook onder de Omgevingswet gaat het om een kan bepaling. Ook hier is de gemeenteraad aan zet om te bepalen of voor bepaalde gronden archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

3. In het belang van de archeologische monumentenzorg kunnen in een omgevingsplan ook:

- a. regels worden gesteld over eisen aan onderzoek naar de archeologische waarde van een locatie of aan de wijze van het verrichten van opgravingen of archeologische begeleiding van andere activiteiten die tot bodemverstoring leiden; en*
- b. gevallen worden aangewezen waarin kan worden afgezien van onderzoek naar de archeologische waarde van een locatie of het opleggen van plichten met die strekking.*

4. Als in een omgevingsplan regels worden gesteld over het verrichten van archeologisch onderzoek, bepaalt het omgevingsplan dat die regels niet van toepassing zijn op activiteiten met een oppervlakte van minder dan 100 m².

Hierbij ter verduidelijking van de kan bepaling

Artikel 5.130 van het Bkl is een instructieregel van het Rijk - basistype 2¹. Het gaat hier om rekening houden met en niet om betrekken bij. Basistype 2 brengt de zwaarwegende positie van een belang bij de belangenafweging tot uitdrukking, zonder dwingend te sturen op de uitkomst daarvan. Een eventuele afwijking van de norm mag op grond van het evenredigheidsbeginsel nooit groter zijn dan noodzakelijk om het gestelde doel te bereiken (artikel 3:4 Awb). De gemeenteraad heeft daarom beslissingsruimte te bepalen wat wel en niet op te nemen in het omgevingsplan. In het Bkl resulteert dat daarom in een kanbepaling.

Verdrag van Malta

Bij de formulering van regels opgenomen in artikel 5.130 Bkl wordt door het Rijk rekening gehouden met de verantwoordelijkheid die gemeenten hebben in het kader van het Verdrag van Malta. Dit verdrag gaat onder andere over het opnemen van regels over archeologische monumentenzorg. Het

---

¹ Handreiking Bkl werkversie januari 2023 (Pg 19).

verdrag ziet er op, dat goed wordt omgegaan met archeologische monumenten en dat er in planontwikkeling rekening wordt gehouden met mogelijk aanwezige archeologische monumenten.

In Smallerland wordt met beide facetten rekening gehouden. De wens is om gemeente breed een archeologische waardenkaart te hebben. Met een dergelijke kaart kan een betere motivering ten grondslag liggen aan het vragen van archeologisch onderzoek bij ontwikkelingen. Het komen tot een dergelijke kaart is echter een kostbaar proces die ook enige tijd vergt. Nu wordt per geval bekeken op grond van de FAMKE kaarten wat nodig is. Regels over omgaan met archeologische monumentenzorg in Smallerland zijn opgenomen in de Erfgoedverordening.

Zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel bij het opleggen van een dubbelbestemming

Bij de keuze wel of geen dubbelbestemming op te nemen moet door de gemeenteraad het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel in acht worden genomen. Belangen mogen niet onevenredig worden geschaad. Dat houdt in dat de gemeenteraad niet een onderzoeklast mag opleggen zonder daar een zorgvuldige afweging aan ten grondslag te leggen.

Wat zegt de Raad van State

Voor het opnemen van een dubbelbestemming archeologie moet aannemelijk zijn dat archeologische resten in de grond aanwezig kunnen zijn. Het enkel op grond van de archeologische verwachtingskaarten opnemen van een dubbelbestemming is naar het oordeel van de Raad van State niet altijd voldoende. Zeker wanneer de betreffende ingreep kleiner is dan aangegeven op de verwachtingskaart. Dat kan alleen wanneer de gemeente voldoende informatie over een betreffende locatie heeft. Dat houdt in dat het nodig kan zijn, dat de gemeente eerst archeologisch onderzoek laat uitvoeren om daarmee aan te tonen dat een dubbelbestemming gerechtvaardigd is. De artikelen 3:2 en 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn hier van toepassing. Hier staat het volgende:

Artikel 3:2 - Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Artikel 3:4 lid 2– De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

RvS 11 april 2012 201003878/1/R3

In deze zaak wordt door appellant betoogd dat de dubbelbestemming "Waarde -Archeologie 2" ten onrecht is toegekend aan zijn gronden. Hij voert aan dat de raad zich bij het toekennen van de bestemming "Waarde - Archeologie 2" niet uitsluitend heeft mogen baseren op de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart, maar dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de aanwezige archeologische waarden van de gronden waarop deze bestemming is gelegd.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad hiermee onvoldoende blijk gegeven van een zorgvuldige afweging van de belangen die (mogelijk) zijn betrokken bij de bescherming van de archeologische waarden en de bedrijfsbelangen van [appellante].

De Afdeling ziet aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover het betreft de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" ter plaatse van de gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden", is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Het beroep is in zoverre gegrond. Het bestreden besluit dient in zoverre wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb te worden vernietigd.

Conclusie uit bovenstaande is dan ook, dat wij niet zondermeer dubbelbestemmingen mogen opnemen in de regels van deze herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Dat past niet bij het zorgvuldig voorbereiden van plannen. Dat houdt dan ook in dat de gevallen waarin door de provincie gevraagd wordt een dubbelbestemming op te nemen, we hier altijd niet in mee kunnen en mogen gaan. Overigens zijn in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2013' al de nodige dubbelbestemmingen 'waarde – archeologie' opgenomen.

Nog ter voorbeeld:

Wanneer de FAMKE kaart bepaalt dat onderzoek nodig is bij bodemingrepen van 5.000 m² of meer en de bodemingreep is kleiner dan deze 5.000 m², dan nemen wij geen dubbelbestemming op. Ingevolge de uitspraak van de Raad van State kan dat ook alleen wanneer hier een nadere motivering in de vorm van een onderzoek ten grondslag ligt.

Wanneer onderzoek nodig is bij een bodemingreep van 50 m² of meer en de daadwerkelijke bodemingreep is bijvoorbeeld 100 m², dan zal in eerste instantie archeologisch onderzoek plaatsvinden. Dan kan er reden zijn om een dubbelbestemming op te nemen. Dat hoeft echter niet wanneer uit onderzoek blijkt dat er geen aanwezige archeologische waardevolle monumenten in de grond worden verwacht. Een goede evenredige motivering voor het opnemen van een dubbelbestemming ontbreekt dan.

Vervallen attentiegebieden

Artikel 44 van de Monumentenwet is komen te vervallen en komt ook in de Omgevingswet niet meer terug. Het gaat hier over de rol van de provincie bij zogeheten attentie gebieden. Deze regeling was een soort vangnetregeling om toe te zien dat gemeenten in het bestemmingsplan voldoende aandacht hadden voor uitvoering van het verdrag van Malta. Onder de Omgevingswet en de Erfgoedwet is hier geen enkele rol meer weggelegd voor de provincie.

Wat betreft het juist uitvoeren van de Erfgoedwet:

Buiten het overgangsrecht zijn in de Erfgoedwet zelf geen bepalingen opgenomen over het borgen van archeologische monumentenzorg in het bestemmingsplan. Hoofdstuk 5 van de Erfgoedwet gaat enkel over bepalingen ten aanzien van opgravingen. En zoals hierboven genoemd, volgt er ook uit het overgangsrecht opgenomen in de Erfgoedwet, geen verplichting om een dubbelbestemming op te nemen.

Er is dan ook geen sprake van dat wij in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2013' niet voldoen aan de regels van de Erfgoedwet 2016.

Hoe gaat de gemeente Smallingerland om met archeologisch monumentenzorg

In alle mogelijk te maken ontwikkelingen wordt gekeken of onderzoek in het kader van archeologische monumentenzorg aan de orde is. Wanneer wij onderzoek noodzakelijk achten wordt dit ook bij een initiatiefnemer verplicht gesteld. Wij hanteren hierbij nog de FAMKE kaarten en laten ons ook informeren door Monumentenzorg Fryslân. Wij gaan hierbij uit van feitelijke bodemingrepen en niet van het aantal vierkante meters wat betrekking heeft op een nieuw bestemmingsvlak. Wij merken hierbij op, dat ook in artikel 5.130 van het Bkl wordt uitgegaan van activiteiten/ feitelijke bodemingrepen. Ook hier gelden het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel. Wij mogen de inwoners van Smallingerland geen onevenredige onderzoek last opleggen.

Een definitie voor bodemingreep is:

Alle grondwerkzaamheden/ activiteiten die een effect hebben op het voortbestaan van archeologische waarden in situ, ook wel bodemverstoring genoemd.

Elke wijziging van de eigenschappen van de ondergrond door verwijdering of toevoeging van materie, verhoging of verlaging van de grondwatertafel, of samendrukken van de materialen waaruit de ondergrond bestaat.

Erfgoedverordening

Artikel 3.16 lid 1 van de Erfgoedwet 2016 bepaalt dat de gemeenteraad een erfgoedverordening kan vaststellen. In de nieuwe nog door de gemeenteraad vast te stellen Erfgoedverordening, zijn conform artikel 5.130 lid 2 onder a. regels opgenomen over het voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop van op grond van in het omgevingsplan aangewezen beschermde monumenten en archeologische monumenten. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet maken, de regels in deze verordening die gaan over archeologische monumentenzorg, van rechtswege onderdeel uit van het tijdelijke omgevingsplan.

Verdere opmerkingen van de provincie over archeologie

Voor de percelen waarvoor nog geen omgevingsvergunning is verleend dan wel een wijzigingsplan is vastgesteld, geldt dat van geval tot geval alsnog bekeken moet worden of archeologisch onderzoek nodig is. Deze afweging ontbreekt nog in de toelichting.

Reactie gemeente:

Het gaat in deze herziening van het bestemmingsplan Buitengebied 2013 met name om een veegplan. Hierin worden onherroepelijk geworden plannen meegenomen. Voor deze plannen zal in de toelichting geen nadere overweging meer worden opgenomen waar het gaat om archeologie. Voor de overige plannen waar geen procedure voor is gevoerd geldt dat er geen nieuwe feitelijke bodemingrepen plaatsvinden. Daarbij komt, wat u zelf ook al aangeeft, dat betreffende percelen kleiner zijn dan op de FAMKE kaart aangeduid. Het is dan ook niet aan de orde om archeologisch onderzoek uit te voeren.

Provincie merkt over archeologie verder op:

In de afwijking om na onderzoek alsnog een ingreep te kunnen doen staat in het vigerende plan als voorwaarde dat de provinciaal archeoloog om advies wordt gevraagd. U wijzigt dit in 'een advies van een deskundige op het gebied van archeologie'. Wij vragen u om in de toelichting goed te motiveren waarom de wijziging is doorgevoerd en tevens aan te geven wie als deskundige (bv. het Steunpunt) zal worden ingeschakeld. Duidelijk moet zijn dat het om een onafhankelijk adviseur gaat.

Reactie gemeente:

Uit geen enkel artikel in betreffende wetgeving blijkt dat wij advies moeten vragen aan een 'onafhankelijk' adviseur. Gemeente Smallingerland heeft zelf geen archeoloog in dienst die archeologische rapporten kan beoordelen. Wij vragen daarom waar nodig advies aan Monumentenzorg Fryslân. Wij zien geen enkele reden waarom wij dat in de toelichting nog nader moeten motiveren.

Provincie:

In artikel 30.3.1 en artikel 31.3.2 (dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie) heeft u een kleine wijziging doorgevoerd. Wij wijzen er op dat deze wijziging dan ook doorgevoerd zou moeten worden in artikel 30.4.3 en artikel 31.4.3 van de planregels.

Reactie gemeente:

De Regels zijn hierop aangepast.

Inrichtingsplannen

Opmerkingen provincie:

Wij adviseren u om inpassingsplannen, die onderdeel uitmaakten van eerder vastgestelde wijzigingsplannen of verleende omgevingsvergunningen, ook onderdeel uit te laten maken van de voorliggende partiële herziening (inclusief borging). In onze Omgevingsvisie 'De Romte Diele' wordt de 'basis op orde' als belangrijk aandachtspunt benoemd. Wij willen u daarom vragen om de partiële herziening aan te grijpen om meer beschermende regels te stellen om de handhaving van landschappelijke elementen, ook die op perceelsniveau, te borgen.

Reactie gemeente:

Daar waar het nog van toepassing is nemen wij de nog uit te voeren inrichtingsplannen als voorwaardelijke verplichting op in de regels van het bestemmingsplan.

Met betrekking tot schuilstallen

Opmerkingen provincie:

In 2019 heeft u de 'Beleidsnotitie schuilstallen Gemeente Smallingerland' vastgesteld. Deze notitie geldt als gemeentelijk beleidskader voor medewerking aan schuilstallen en is door middel van een algemene bouwregel met een dynamische verwijzing als voorwaarde aan de afwijkmogelijkheid opgenomen in de partiële herziening. In de algemene bouwregels is bepaald dat bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de bouwregels ten behoeve van het realiseren van schuilstallen binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - open gebied', de bestemming 'Agrarische met waarden - besloten gebied' en de bestemming 'Natuur'. De omgevingsvergunning voor het realiseren van schuilstallen wordt uitsluitend verleend mits voldaan wordt aan de 'Beleidsnotitie schuilstallen Gemeente Smallingerland' dan wel de ten tijde van de aanvraag omgevingsvergunning geldende beleidsregels die zien op de schuilstallen.

De beleidsnotitie zelf maakt geen onderdeel uit van de toegezonden stukken. Wel is desgevraagd de notitie alsnog nagezonden. Wij merken op dat het vastgestelde beleid is afgestemd op de specifieke regels voor schuilstallen voor hobbyboeren in de Verordening Romte. Wel hebben wij enkele opmerkingen over uw keuze om de schuilstallen in de algemene bouwregels van de partiële herziening op te nemen.

Om te beginnen adviseren wij u de beleidsnotitie alsnog onderdeel uit te laten maken van de partiële herziening door deze als bijlage bij de planregels te voegen.

Reactie gemeente:

Wij hebben de 'Beleidsnotitie schuilstallen Gemeente Smallingerland' toegevoegd.

Verdere opmerking provincie:

Wij stellen vast dat de beleidsnotitie en tevens de algemene bouwregels in de partiële herziening ook schuilstallen voor hobbyboeren toestaan binnen de bestemming 'Natuur'. Dit betekent dat het

bouwen van schuilstallen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) niet uitgesloten is. Alhoewel een schuilstal van 30 m² in de meeste gevallen niet direct zal leiden tot significant negatieve effecten op de kenmerkende waarden van een natuurgebied, is het van geval tot geval wel nodig om een goede afweging te maken. Ons voorstel is daarom om in de bouwregels van de partiële herziening alleen schuilstallen voor hobbyboeren mogelijk te maken binnen de agrarische bestemmingen en niet binnen de bestemming 'natuur'. Op basis van de beleidsnotitie kunt u in natuurgebied dan alsnog een schuilstal toestaan door af te wijken van het bestemmingsplan (buitenplans) met een omgevingsvergunning. De schuilstal moet dan rechtstreeks worden getoetst aan de regels ten aanzien van de NNN in de Verordening Romte. De plannen moeten op grond van de regels in de Verordening Romte dan verplicht ter advisering aan de provincie voorgelegd worden.

Reactie gemeente:

De bestemming 'natuur' wordt geschrapt uit de opsomming van artikel 33.

Provincie:

Tot slot merken wij op dat ook niet zonder meer kan worden meegewerkt aan het plaatsen van een schuilstal van een hobbyboer in gebieden die zijn aangewezen als weidevogelkansgebied. De Verordening Romte vraagt van u om op gronden die onderdeel uitmaken van het weidevogelkansgebied geen ontwikkelingen toe te staan die mogelijk verstorend werken. Er geldt een uitzondering voor agrarische bedrijven. Deze uitzondering geldt echter niet voor schuilstallen voor hobbyboeren. Dit betekent dat van geval tot geval overleg met de provincie nodig is om te beoordelen of sprake is van een extra verstoring van het gebied van openheid en rust. Wij adviseren u in de bouwregels toe te voegen dat een schuilstal niet mag worden geplaatst op gronden die in of binnen de verstoringszone (200m) van het door de provincie aangewezen weidevogelkansgebied liggen. Ook hier kunt u op basis van de beleidsnotitie met een omgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan. Wij adviseren u in dergelijke gevallen tijdig contact te zoeken met onze ambtelijke dienst, zodat een berekening kan worden gemaakt van de verstoring en de haalbaarheid van het plaatsen van de schuilstal kan worden beoordeeld.

Reactie gemeente:

Er wordt een beperking voor weidevogelkansgebied toegevoegd aan artikel 33.1.

Met betrekking tot recreatie

Opmerking provincie

In artikel 5.5 (bedrijf) staat dat het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen als strijdig gebruik wordt aangemerkt, met uitzondering van de terreinen voor kleinschalig kamperen ter plaatse van de aanduiding 'kampeerterrein'. Wij merken op dat in de bestemmingsomschrijving van de bestemming 'bedrijf' geen melding wordt gemaakt van bestaande kampeerterreinen.

Reactie gemeente:

De betreffende bepaling is geschrapt uit artikel 5.5.

Wat ons opvalt is dat een trekkershut binnen de bestemming 'Recreatie - 2' een oppervlakte mag hebben van 65 m². Dit zijn feitelijk geen trekkershutten meer. Een trekkershut heeft immers een maximale omvang van 40 m². Wij geven u daarom in overweging de regels aan te passen. U kunt bijvoorbeeld 5 vaste kampeermiddelen toestaan binnen de bestemming Recreatie - 2. Een trekkershut valt daar dan onder. Onduidelijkheid over wat een trekkershut is wordt hiermee voorkomen.

Reactie gemeente:

In de herziening van 2015 is abusievelijk in artikel 17.2.2 onder b 2 een oppervlakte van 65 m² opgenomen. In de regels wordt dit gewijzigd in 40 m². De 65 m² is alleen van toepassing op een recreatie park aan de Hoodammen in Oudega en de Stjelp. Dit zal specifiek benoemd worden in de regels.

Opmerking provincie:

In artikel 4.2.2 (Agrarisch met waarden - open gebied), onder a. 11 staan regels voor trekkershutten op gronden met de aanduiding 'kampeerterrein'. De regels zijn overbodig omdat de omvang van een trekkershut al geregeld is in de begripsbepaling.

Reactie gemeente:

De betreffende bepaling is geschrapt

Wijzigingsbevoegdheid naar Recreatie - 2

Opmerking provincie

In de partiële herziening is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om de agrarische bestemming te wijzigen in de bestemming 'Recreatie - 2' ten behoeve van een recreatiebedrijf. Wij merken op dat de bestemming 'Recreatie - 2' betrekking heeft op reguliere kampeerterreinen. Dit lijkt ons niet een passende bestemming voor kleinschalige recreatie in bestaande bebouwing op voormalig agrarische percelen. Wij adviseren u in dergelijke gevallen de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Wonen - woonboerderij' met de aanduiding 'kleinschalige recreatie'. Eventueel kunt u ook kiezen voor de bestemming 'Kleinschalig recreatiebedrijf'. Met deze wijze van bestemmen wordt op voorhand voorkomen dat op deze locaties een uitbreiding naar regulier recreatieterrein mogelijk wordt gemaakt.

Reactie gemeente:

Het gaat hier niet om ondergeschikte vormen van recreatie die passend zijn binnen een woonbestemming. Met deze regel is bedoeld, agrariërs meer ruimte te geven een andere vorm van inkomsten te genereren. Het gaat hier dan niet om kleinschalige recreatie.

Provincie:

Wij merken verder op dat in de wijzigingscriteria is aangegeven dat één woning per bestemmingsvlak aanwezig mag zijn. Wij adviseren u dit criterium aan te scherpen. Op grond van de regels in de Verordening Romte mag bewoning alleen plaatsvinden in de voormalige bedrijfswoning.

Na wijziging van agrarisch naar Recreatie – 2 zijn de regels met betrekking tot deze bestemming van toepassing. In de regels is opgenomen dat er per verblijfsrecreatief bedrijf maximaal 1 woning is toegestaan. Artikel 3.8.1 onder k 4 per bestemmingsvlak tevens 1 woning wordt gerealiseerd.

Reactie gemeente:

In de Verordening Romte vinden wij niet de regel dat bewoning alleen mag plaatsvinden in de voormalige bedrijfswoning. Een woning binnen de bestemming Recreatie – 2 is per definitie een bedrijfswoning tenzij deze op de plankaart en regels een reguliere woonbestemming krijgt. Er komt een betere formulering waaruit blijkt dat maximaal 1 woning is toegestaan.

Kleinschalige kampeerterreinen

Opmerking provincie:

In artikel 38 van het vigerende bestemmingsplan buitengebied is een overige regeling opgenomen voor kleinschalige kampeerterreinen waarbij wordt afgeweken van de mogelijkheden die in de bestemmingen worden gegeven. Dit artikel maakt het ook mogelijk om aansluitend aan niet-agrarische bouwpercelen een nieuw kampeerterrein te realiseren. Dit betekent dat op grond van uw planregels een nieuw kleinschalig kampeerterrein kan worden toegestaan zonder dat vooraf is onderzocht of dit passend is binnen de regels met betrekking tot weidevogelkansgebieden in de Verordening Romte. Ons voorstel is om in de partiële herziening dit te corrigeren door alleen een kampeerterrein in aansluiting op een niet-agrarische functie toe te staan als de locatie niet in of in de verstoringszone (200 m) van het weidevogelkansgebied van de provincie ligt.

Reactie gemeente:

In de regels wordt de voorgestelde beperking met betrekking tot weidevogel gebied opgenomen.

Trekkershutten

Opmerking provincie:

In het verlengde van de vorige opmerking merken wij op dat u in de bestemming ‘Wonen - woonboerderij’ een regeling heeft opgenomen die maximaal 5 trekkers hutten ‘per woonboerderij’ toestaat. Wij adviseren u om als extra voorwaarde in de regeling te stellen dat de 5 trekkershutten binnen het bouwperceel gebouwd moeten zodat duidelijk is dat hier geen strijd met de regels voor weidevogelkansgebieden ontstaat.

Reactie gemeente:

In de regels wordt opgenomen dat de trekkershutten niet in of binnen een afstand van 200 meter van een weidevogelkansgebieden mogen worden gerealiseerd.

Mestvergisters

Opmerking provincie:

Bij de vaststelling van de Omgevingsverordening Fryslân op 21 september 2022 is een amendement aangenomen over de regeling voor mestvergisters. In de Omgevingsverordening is de volgende regel toegevoegd aan artikel 2.22 (nevenactiviteiten op het bouwperceel van agrarische bedrijven); “Indien bij het vergisten van mest of andere agrarische producten ook mest of agrarische producten afkomstig van andere bedrijven worden vergist, dient die mest of dienen die producten rechtstreeks afkomstig te zijn van bedrijven uit de lokale omgeving.”

Wij hebben aan onze Staten de toezegging gedaan dat wij, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening, aan gemeenten zullen vragen om in nieuwe bestemmingsplannen voor het landelijk gebied nu al rekening te houden met deze bepaling.

Wij constateren dat in uw bestemmingsplan voor het Buitengebied middels afwijking nieuwe mestvergistingsinstallaties toegestaan zijn. Geregeld is dat de installatie met minimaal 50% moet worden gevuld met mest van het eigen bedrijf, dan wel afkomstig is van een buurbedrijf mits die mest via een leiding wordt verpompt. Voor de mest zelf geldt dus al de voorwaarde dat de mest afkomstig moet zijn uit de lokale omgeving. Dit geldt echter niet voor de overige producten die worden aangevoerd. Wij adviseren u om de partiële herziening te gebruiken om de regels nog iets aan te scherpen.

Reactie gemeente:

Het is niet reëel dat de stoffen die nodig zijn voor een co-vergister echt lokaal kunnen worden aangekocht door een agrariër in Smallingerland. De gemeente Smallingerland kent niet een zodanig

grote levensmiddel-producent, dat er van uit mag worden gegaan dat er een voldoende stroom te vergisten afval vrijkomt, dat ook nog vanuit hogere regelgeving (afvalwetgeving en mestwetgeving) in de vergister dan wel na het vergisten een product (digistaat) oplevert dat over het land mag worden uitgereden als mest.

In de provincie zijn een aantal zuivelfabrieken en koekfabrieken gevestigd die mogelijk, tegen een aannemelijk bedrag, hun afval wel willen verkopen aan agrariërs met en co-vergister. Wij verwachten niet dat er binnen de gemeente veel agrariërs zullen zijn die van deze mogelijkheid gebruik willen maken. Dit omdat afval van derden duur is en naar verhouding weinig oplevert.

Het aanscherpen van de regels kan mogelijk een beperking opleveren voor agrariërs die willen gaan werken met een mestvergister. Wij zijn niet tegen het opnemen van een dergelijke regel. Echter, om meerdere redenen nemen wij dat nu niet mee in deze herziening van het Buitengebied.

1. Het aantal agrariërs dat gebruik maakt van mestvergisting is zo beperkt, dat wij het nu niet noodzakelijk achten een aanscherping van de regels op te nemen in deze derde herziening van het buitengebied.
2. Daarbij is het de opzet van deze herziening om alleen vastgesteld beleid op te nemen en geen nieuwe ontwikkelingen die een beperking kunnen inhouden.
3. Vanuit de Noordelijke Samenwerking Ketentoezicht is een onderzoek uitgevoerd bij 33 van de 34 geregistreerde en vergunde co-vergisters. Bij 23 monsters is een verhoging aan zink, koper en amfetamine aangetroffen. Er zal voor de drie noordelijke provincies nog aanvullend onderzoek worden uitgevoerd naar de mogelijke verbanden in gebruikte mestsoorten, betrokken handelaren, herkomst gebied etc... Er wordt gezocht naar mogelijke verklaringen voor de verhoogde concentraties. Wanneer de uitkomsten hiervan helder zijn, gaan wij ons beleid omtrent realisatie van mestvergisters mogelijk aanpassen. Bij die aanpassing zal ook het beleid van de provincie meegenomen worden.